

[Grethe Philip.]

det sociale område trække en enkelt ting frem som narkotikaproblemet. Disse ting bør med de udgifter, de skaber, kunne træde ind i stedet for gamle lovbundne udgifter, der enten mere eller mindre har overlevet sig selv eller må anses for mindre vigtige.

Jeg tror ikke, vi i alle kredse landet over bliver særlig populære på det, vi gør nu, men jeg tror, det er det rigtige, og det må være det afgørende. Ja, jeg vil endda gå videre og sige, at princippet om fra tid til anden at gå alle statsudgifter igennem ud fra prioriteringshensynet er så vigtigt, at vi alvorligt burde overveje, hvorledes vi bedst kommer igennem med det i fremtiden. Jeg tvivler ikke på, at finansministeriets embedsmænd stadig har denne opgave klart foran sig, men der skal nu engang træffes en hel række politiske beslutninger, og gælder det lovbundne udgifter, skal beslutningerne træffes her i folktetinget. Det var nok værd at overveje, om man ikke på tværpolitisk basis, naturligvis med embedsmandsbistand, burde gå i gang med opgaven. Jeg tror ikke, finansudvalget, så stort som det er, egner sig til denne opgave; der er jo også en vis tradition for, at det er noget andet, det tager sig af. Det beskæftiger sig først og fremmest med de konkrete forslag, der fremsættes fra regeringens side enten i form af finanslovsforslaget eller de løbende forslag, der til sidst kommer samlet i tillægsbevillingsloven.

Det bliver ikke let for den til enhver tid siddende opposition at tage et medansvar i et sådant eventuelt udvalg for upopulære beskæringer. Når investeringsudvalget har levet en så tilbagetrukken tilværelse, hænger det vel også til syvende og sidst sammen med denne problemstilling. Men som sagt, jeg finder spørgsmålet værd at overveje.

Besparelserne har som sigte at nedsætte forbruget, enten det offentliges eller det private forbrug. De forskellige besparelser vil virke med forskellig styrke og kraft. Det har været sagt, at de besparelser, der består i at nedsætte kommunernes refusionstakster, bare overvælter en udgift på kommunerne, men så enkelt kan man ikke ræsonnere. Der kan ikke være tvivl om, at når kommunerne tvinges til at bære en større del af udgifterne til f. eks. vejanlæg eller anden kommunal anlægsvirksomhed, så vil det også

gøre kommunerne mere tilbageholdende med igangsættelser, og igangsættelserne vil i højere grad blive underkastet proceduren med planlægning og prioritering.

20 mands udvalget har fra finansministeren modtaget en oversigt, der viser fordelingen af de samlede besparelser i årene 1971-72 til 1974-75 fordelt på enkelte ministerier. Det fremgår heraf, at byrden af besparelser målt i forhold til hidtidige udgifter, hvad jeg også finder rimeligt, hviler højst forskelligt fra ministerium til ministerium. Socialministeriet har været skånet og er nede på en besparelse på ca. 1½ pct. årlig, medens forsvars- og boligministerierne samt ministeriet for offentlige arbejder må bære en relativ stor byrde af besparelserne. Også Grønlandsministeriet må se betydelige nedskæringer i den planlagte udgiftsstigning, men der bliver dog stadig i budgetterne rum for betydelige udvidelser i den støtte, der årlig ydes henedefra til Grønland.

Jeg vil gerne knytte et par bemærkninger specielt til Grønlandsministeriet. Vi, der som medlemmer af finansudvalget i år har besøgt Grønland, har fået et meget stærkt indtryk af den store indsats, der er gjort deroppe, og de store behov, der endnu står tilbage at dække, om vi skal leve op til vort tidligere målsætning i Grønlandspolitikken. Det er ikke her det rette tidspunkt at gå i dybden med de mange både menneskelige og økonomiske problemer, vi står over for i vor Grønlandspolitik. Jeg skal nøjes med at sige, at jeg personlig vendte hjem fra rejsen med en følelse af, at vi på ny bør tage vor målsætning op, og at der under disse overvejelser må lægges stor vægt på, at grønlænderne selv kommer mere aktivt ind i billedet, også selv om det måske skulle gå lidt ud over takten i den forbedring af leveforholdene, der er vort mål. At en snarlig indførelse af direkte skatter på Grønland vil kunne være et led i en sådan aktivisering og spredning af ansvaret bør også nævnes.

Finansloven vedrører direkte kun statens budget. Men i finanspolitikken indgår også den del af det offentliges økonomi, der hviler på kommunerne. Kommunesammenlægningen synes at have givet stødet til en betydelig aktivitetsstigning i kommunerne. Det har derfor været nødvendigt at holde igen på kommunernes lånemuligheder, men det må også i højere grad end før blive så-